

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato:
Kontor: Civilkontoret
Sagsbeh: Anne Vibe Bengtsen
Sagsnr.: 2011-510-0001
Dok.: 264415

Samlenotat – tidlig forelæggelse

Vedrørende: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markedsføring og brug af sprængstofprækursorer

Revideret notat. Ændringerne er anført i kursiv.

KOM (2010) 0473

Resumé

Formålet med forslaget er at begrænse ikke-erhvervsdrivende personers adgang til visse kemiske stoffer og blandinger af disse stoffer i nærmere angivne koncentrationer, med henblik på at nedbringe risikoen for at disse stoffer mv. misbruges til at fremstille hjemmelavede sprængstoffer. Ved forslaget fastsættes et forbud mod overdragelse og overladelse af stofferne til den brede offentlighed samt ikke-erhvervsmæssig besiddelse og brug af stofferne med mindre de pågældende personer har en licens *eller lader sig registrere hos den erhvervsdrivende fra hvem de modtager stofferne*. Forslaget indeholder i den forbindelse nærmere regler om licensordningen og registreringsordningen samt regler om indberetningspligt vedrørende mistænkelige transaktioner og om mærkning af emballage. Forslaget vurderes ikke at være i strid med nærhedsprincippet. Forslaget forventes at have lovgivningsmæssige konsekvenser. *Forslaget vil endvidere kunne have betydning for statsfinanserne*. Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelse om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget. Danmark er overordnet set positiv over for forslaget. *Sagen er endnu ikke på dagsordenen for et rådsmøde, men forventes vedtaget ved en førstelæsningsaftale med Europa-Parlamentet. Med henblik på at formandskabet kan indlede*

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

trialogforhandlinger med Europa-Parlamentet forventes sagen behandlet på et snarligt møde i Coreper I.

1. Baggrund

Rådet vedtog den 18. april 2008 "EU-handlingsplanen om øget sikkerhed med eksplosivstoffer". Handlingsplanen indeholder blandt andet en opfordring til Kommissionen om at nedsætte et stående udvalg til overvejelse af foranstaltninger og udarbejdelse af henstillinger vedrørende regler for prækursorer til sprængstoffer. Dette rådgivende ad-hoc udvalg bestående af repræsentanter fra medlemsstaternes myndigheder og repræsentanter for den private sektor vedtog i februar 2009 i sin årsrapport fra 2008 en række konkrete anbefalinger til fremme af sikkerheden for prækursorer. På baggrund af anbefalingerne er der gennemført en konsekvensanalyse, der sammen med en online-undersøgelse og workshoper for de relevante aktører samt høring af blandt andet producenter danner grundlag for det foreliggende forordningsudkast.

Forslaget er i øvrigt fremsat under henvisning til de strategiske mål i Den Europæiske Unions terrorbekæmpelsesstrategi og Stockholmprogrammet.

2. Indhold

2.1. Generelt

Forslaget til forordning er fremsat efter artikel 114 i TEUF, hvorefter Europa-Parlamentet og Rådet efter den almindelige lovgivningsprocedure vedtager de foranstaltninger med henblik på indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, der vedrører det indre markeds oprettelse og funktion.

Kommissionens oprindelige forordningsforslag har været genstand for en række drøftelser på arbejdsgruppeniveau. Den følgende gennemgang afspejler det foreliggende kompromisforslag udarbejdet af formandskabet.

Forordningsforslaget har til formål at harmonisere reglerne for markedsføring, besiddelse, brug og indføring i EU af kemiske stoffer eller blandinger, der kan misbruges til ulovlig fremstilling af sprængstoffer, for at begrænse den brede offentligheds (dvs. ikke-erhvervsdrivende personers) adgang til disse stoffer, samt at sikre relevante indberetninger af mistænkelige transaktioner gennem hele forsyningskæden jf. artikel 1.

Med forordningsforslaget indføres der som udgangspunkt et forbud mod salg mv. til ikke-erhvervsdrivende personer af visse nærmere opregnede *koncentrationer af kemiske stoffer og blandinger heraf, jf. bilag I.*

Forordningen lægger samtidig op til, at det enkelte medlemsland kan vælge at fravige forbuddet ved at anvende et licenssystem, hvorefter ikke-erhvervsdrivende personer kan erhverve stoffer på bilag I, hvis de pågældende har en licens udstedt af en national myndighed, eller ved at anvende et registreringsystem, hvorefter den erhvervsdrivende skal foretage registrering af købet og køberen ved salg af stoffer på bilag I.

Udover at indføre et forbud mod privatpersoners erhvervelse mv. af visse kemiske stoffer, der kan misbruges til at fremstille sprængstoffer, uden gyldig licens *eller registrering*, indeholder forordningen også nærmere pligter for erhvervsdrivende til at indberette mistænkelige transaktioner vedrørende kemiske stoffer og betydeligt tyveri heraf til de relevante nationale myndigheder. *Forpligtelsen til at indberette mistænkelige transaktioner gælder i hele forsyningskæden, således også ved erhvervsdrivendes overdragelse til andre erhvervsdrivende. Forpligtelsen omfatter både de stoffer, der er opregnet i forordningens bilag I, og som anført ovenfor er omfattet af et forbud, en licens- eller registreringsordning, men også en række andre stoffer opregnet, for hvilke der ikke efter forordningen gælder begrænsninger i salg mv. til private, jf. forordningens bilag II.*

2.2. Nærmere om elementerne i forslaget

2.2.1. Anvendelsesområde og definitioner (forslagets artikel 2-3)

Forslagets artikel 2 afgrænser reglernes anvendelsesområde. Det følger således af stk. 1, at forordningen finder anvendelse på en række nærmere bestemte stoffer oplistet i forordningens bilag og blandinger, der indeholder sådanne stoffer. Det drejer sig *for så vidt angår bilag I* eksempelvis om salpetersyre og *nitromethan* i nærmere angivne koncentrationer *og for så vidt angår bilag II* om eksempelvis *ammoniumnitrat* i en nærmere angiven *koncentration*.

Samtidig oplister forslaget artikel 2, stk. 2, stoffer og genstande, som regelsættet ikke finder anvendelse på. Det drejer sig bl.a. om artikler defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning nr. 1907/2006/EF om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), der vedrører genstande, der under

fremstillingen har fået en særlig form, overflade eller design, der i højere grad end den kemiske sammensætning er bestemmende for genstandens funktion.

Endvidere omfatter forordningen ikke pyrotekniske artikler, som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/23/EF om markedsføring af pyrotekniske artikler, og pyrotekniske artikler, der er beregnet til ikke-kommerciel anvendelse i henhold til national lovgivning inden for de væbnede styrker, politiet eller brandvæsenet, samt pyrotekniske artikler beregnet til brug i luftfartsindustrien og knaldhætter til legetøj. Forordningen omfatter endvidere ikke udstyr, der er omfattet af Rådets direktiv 96/98/EF om udstyr på skibe.

Forordningen omfatter desuden ikke stoffer opført i bilagene og blandinger, der indeholder sådanne stoffer, som anvendes af de væbnede styrker eller de retshåndhævende myndigheder.

Forslagets artikel 3 indeholder en definition af en række af de centrale begreber, der anvendes i forordningen, *herunder bl.a. af begrebet "mistænkelige transaktioner"*. *Det følger heraf, at der ved vurderingen af, om der er tale om en mistænkelig transaktion skal tages højde for alle omstændigheder, herunder navnlig om køberen virker uklar eller ubekendt med hensyn til den påtænkte brug af stoffet, eller ikke er i stand til at forklare den påtænkte anvendelse heraf, om køberen har til hensigt at købe en usædvanlig mængde eller usædvanlig kombination af stoffer, om køberen er uvillig til at forevise ID og om køberen insisterer på at anvende en usædvanlig betalingsform, herunder en større mængde kontanter.*

2.2.2. *Indførelse, tilrådighedsstillelse, besiddelse og brug af stoffer samt licenser og registrering* (forslagets artikel 4, 4a, 5 og 5a)

Artikel 4, stk. 1, indebærer, at de stoffer og blandinger af stofferne, der fremgår af forordningens bilag I, ikke må stilles til rådighed for, *indføres*, besiddes eller bruges af personer, der ikke er erhvervsdrivende (dvs. den brede offentlighed), medmindre stoffets koncentration er lavere end eller svarer til de grænser, der er fastsat i bilaget.

Det følger imidlertid af artikel 4, stk. 2, *litra a*, at stofferne, der er opført i bilag I, kan stilles til rådighed for, *besiddes eller anvendes af* sådanne personer, hvis de pågældende har en licens udstedt af en kompetent myndighed i den medlemsstat, *hvor det ønskede stof eller blanding skal erhver-*

ves, besiddes eller anvendes. Alternativt kan de pågældende stoffer stilles til rådighed for, besiddes eller anvendes af ikke-erhvervsdrivende personer, hvis den erhvervsdrivende, som stiller det ønskede stof til rådighed, registrerer salget i overensstemmelse med den ordning, der er fastlagt i den medlemsstat, hvori stoffet stilles til rådighed jf. artikel 4, stk. 2, litra b.

Det er overladt til medlemsstaterne selv at vælge, om man vil anvende et licens- eller registreringsssystem, eller om man ikke vil tillade undtagelser til forbuddet i stk. 1.

Det følger endvidere af bestemmelsen i artikel 4, at ikke-erhvervsdrivende, som ønsker at indføre et stof omfattet af bilag I fra en medlemsstat til en anden eller fra et tredjeland skal være i besiddelse af en licens udstedt af de kompetente myndigheder i det land, hvor stoffet indføres. Dette gælder uanset, at det pågældende land i øvrigt har valgt en registreringsordning ved salg internt på sit område.

Endvidere følger det af artikel 4, at medlemsstaterne er forpligtet til at underrette Kommissionen om, hvorvidt medlemsstaten tillader fravigelse af forbuddet i stk. 1 ved anvendelse af en licensordning eller ved anvendelse af et registreringsystem. Underretningen skal eksplicit foreskrive, hvilke stoffer i bilag I, der er omfattet af ordningen, hvis ordningen ikke omfatter alle stoffer i bilag I. Kommissionen skal herefter offentliggøre en oversigt over medlemsstaternes indberetninger.

Artikel 4, stk. 5 og 6, opstiller forpligtelser for de økonomiske aktører, der stiller et stof eller en blanding omfattet af bilag I til rådighed for ikke-erhvervsdrivende personer (den brede offentlighed). En økonomisk aktør har således pligt til at kontrollere licenser efter artikel 4, stk. 2, eller til at registrere den enkelte transaktion i overensstemmelse med det registreringssystem, der er fastlagt i den pågældende medlemsstat. Økonomiske aktører, der har til hensigt at stille stoffer eller blandinger omfattet af bilag I til rådighed for sådanne ikke-erhvervsdrivende personer, har endvidere pligt til på emballagen tydeligt at angive, at køb, besiddelse og brug af stoffet kræver licens eller registrering.

Artikel 4a indeholder en frihandelsklausul, som – med forbehold for strengere regler fastsat i anden EU-regulering og med forbehold for beskyttelsesklausulen i artikel 9a – forpligter medlemsstaterne til ikke at fastsætte handelshindringer for stoffer og blandinger omfattet af bilag I med lavere koncentration end koncentrationsgrænserne fastsat i bilag I eller for stof-

fer anført på bilag II.

Forslagets artikel 5, stk. 1-5, pålægger *de* medlemsstater, som har valgt at anvende et licenssystem at fastsætte regler om udstedelse af licenser. Den kompetente myndighed, der udsteder licensen, skal navnlig tage hensyn til, om stoffet er beregnet til lovlig brug. I den forbindelse bestemmes det, at licensen skal afvises, hvis der er rimelig grund til at tvivle på, at den påtænkte brug af stoffet er lovlig, *eller hvis der er grund til at tvivle på hensigterne med at anvende stoffet*. Der er endvidere fastsat nærmere regler om gyldighedstid, tilbagekaldelse, gebyrbetaling og klageadgang.

Licenser udstedt af en medlemsstats kompetente myndigheder *kan anerkendes af andre medlemslande, men medlemslandene er ikke forpligtet til gensidigt at anerkende licenser udstedt i andre medlemslande*. For at fremme den gensidige anerkendelse skal Kommissionen efter høring af det stående udvalg vedrørende prækursorer udarbejde tekniske retningslinjer for licenser, jf. artikel 5, stk. 6.

Til brug for de medlemsstater, som måtte vælge at anvende et registreringssystem, opstiller artikel 5a en række oplysninger, som skal fremgå ved de økonomiske aktørers registrering af et salg af stoffer omfattet af bilag I. Således skal registreringen indeholde oplysninger om bl.a. navn og adresse på køberen, det købte stof, dets koncentrationsniveau og mængde, den af køberen påtænkte anvendelse, dato for salg samt køberens underskrift. Den økonomiske aktør er endvidere forpligtiget til at gemme registreringen i minimum fem år beregnet fra dagen efter salget og skal i den periode på anmodning gøre oplysningerne tilgængelige for de kompetente myndigheder, jf. stk. 3.

2.2.3. Indberetningspligt (forslagets artikel 6)

Artikel 6, stk. 1-5, indeholder en forpligtelse for de økonomiske aktører i medlemsstaterne til at indberette mistænkelige transaktioner vedrørende de stoffer, der er opført i bilagene og blandinger heraf samt af betydeligt tyveri af de pågældende stoffer mv. til et *eller flere* nationale kontaktpunkter oprettet af hver enkelt medlemsstat. *Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om der er tale om overdragelse til en privatperson eller en erhvervsdrivende*. Ved indberetning af mistænkelige transaktioner skal kundens identitet om muligt indberettes. *Det nationale kontaktpunkt skal gemme oplysningerne om sådanne indberetninger og træffe de fornødne foranstaltninger med henblik på at undersøge de konkrete omstændigheder ved-*

rørende den mistænkelige transaktion, herunder realiteten i kundens økonomiske aktiviteter.

Med henblik på at fremme samarbejdet mellem de økonomiske aktører og de nationale myndigheder, skal Kommissionen ifølge artikel 6, stk. 6-7, udarbejde en vejledning til brug for forsyningskæden i den kemiske industri og de kompetente myndigheder, der bl.a. nærmere skal præcisere, hvordan mistænkelige transaktioner skal identificeres, *herunder særligt i hvilke koncentrationer og mængder indberetning af transaktioner vedrørende stoffer på bilag II normalt ikke vil være påkrævet.* De kompetente myndigheder i medlemsstaterne drager omsorg for, at vejledningen offentliggøres på passende vis.

2.2.4. Databeskyttelse, sanktioner, *beskyttelsesklausul* og delegerede retsakter (forslagets artikel 7-13)

Forslagets artikel 7 pålægger medlemsstaterne at sikre, at behandling af personoplysninger, navnlig i forbindelse med udstedelse af licenser og ved registrering samt ved indberetning af mistænkelige transaktioner, sker i overensstemmelse med direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (persondatadirektivet).

Artikel 8 forpligter medlemsstaterne til at fastsætte bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af forordningen og træffe alle nødvendige foranstaltninger til at sikre gennemførelsen heraf. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning.

Beskyttelsesklausulen i artikel 9a giver mulighed for, at medlemsstaterne kan fastsætte yderligere, nationale restriktioner. Således kan en medlemsstat, der har rimelig grund til at tro, at det pågældende stof kan misbruges til ulovlig fremstilling af hjemmelavede eksplosivstoffer, fastsætte nationale restriktioner eller forbud mod stoffer, der ikke er medtaget i bilagene eller pålægge en forpligtelse til at foretage indberetning af mistænkelige transaktioner vedrørende sådanne stoffer.

Bestemmelsen giver endvidere medlemsstaterne mulighed for at fastsætte lavere koncentrationsgrænser end dem, som er fastsat i bilag I, såfremt den pågældende medlemsstat har rimelige grund til at tro, at stofferne i lavere koncentrationsgrænser kan misbruges til ulovlig fremstilling af

hjemmelavede eksplosivstoffer.

Desuden har medlemsstaterne mulighed for, når de har rimelig grund her- til, at fastsætte nationale restriktioner eller forbud mod stoffer på bilag II, som efter forordningen ellers kun gælder for stoffer anført på bilag I.

Medlemsstaterne er forpligtet til straks at underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater om alle sådanne nationale restriktioner eller forbud og angive baggrunden herfor. Kommissionen skal på baggrund af sådanne indberetninger tage stilling til, om der skal foretages ændringer af bilage- ne. Herefter vil den pågældende medlemsstat efter omstændighederne eventuelt skulle ændre eller ophæve sine nationale regler, jf. stk. 3 og 4.

Endelig følger det af beskyttelsesklausulen, at medlemsstaterne har mulig- hed for at opretholde eksisterende national lovgivning vedrørende stoffer og blandinger heraf, der er fastsat med den begrundelse, at de kan anven- des til ulovlig fremstilling af eksplosivstoffer. Medlemsstaterne skal i givet fald senest 3 måneder efter forordningens ikrafttræden underrette Kom- missionen om sådanne regler. Bestemmelserne i stk. 3 og 4 finder i øvrigt anvendelse mutatis mutandis.

Artikel 9 og 10 indeholder hjemmel til, at Kommissionen ved delegerede retsakter kan vedtage ændringer af bilagene til forordningen, der indehol- der listerne over kemiske stoffer. Bestemmelserne regulerer samtidig den nærmere procedure for vedtagelse af sådanne delegerede retsakter.

Artikel 13 indeholder hjemmel til, at Kommissionen kan vedtage delege- rede retsakter i hasteprocedure samt den nærmere procedure herfor.

2.2.5. Almindelige og afsluttende bestemmelser (forslagets artikel 15-17)

Artikel 15, 16 og 17 *indeholder* bestemmelser om ikrafttrædelse, revision og en overgangsperiode. Der foreslås en overgangsperiode på 36 måneder for ikke-erhvervsdrivende personers besiddelse af de stoffer mv., der er omfattet af forordningsforslaget.

Endvidere lægges der op til, at *Kommission 5 år efter forordningens ikraft- træden skal udarbejde en rapport til Rådet og Europa-Parlamentet, hvori det undersøges, hvilke problemer forordningen har givet anledning til i praksis, hvorvidt det er ønskeligt og muligt at udvide forordningens an- vendelsesområde til også at omfatte erhvervsdrivende, og om det er ønske-*

ligt og muligt at udvide forpligtelsen til at foretage indberetning af mistænkelige transaktioner og tyverier, således at forpligtelsen også omfatter ikke-registrerede stoffer. Kommissionen skal på baggrund af rapporten fremsætte de nødvendige ændringsforslag.

Ikrafttrædelsesdatoen fastsættes til 18 måneder efter vedtagelsen af forslaget.

2.2.6. Forslagets bilag

Bilag I indeholder en liste over de stoffer og blandinger heraf, der ikke må stilles til rådighed for ikke-erhvervsdrivende personer (den brede offentlighed), medmindre koncentrationen af det pågældende stof svarer til eller er lavere end en nærmere fastsat grænse. Eksempelvis er *nitromethan og blandinger, der indeholder mere end 30 masseprocent nitromethan, omfattet af bilag I.*

Bilag II indeholder en liste over de stoffer, der – udover stofferne i bilag I – er omfattet af bestemmelsen i artikel 6 om, at der skal ske indberetning af mistænkelige transaktioner eller tyveri. *Bilag II indeholder bl.a. ammoniumnitrat og blandinger, der indeholder mere end 16 masseprocent nitrogen.*

3. Gældende dansk ret

3.1. Bekendtgørelse om udgangsstoffer til eksplosivstoffer

Efter våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 3, kan justitsministeren udstede regler om forbud mod at indføre, ved overdragelse at erhverve, at besidde, bære eller anvende, at overdrage eller at overlade andre besiddelsen af stoffer, der kan anvendes til fremstilling af de eksplosivstoffer, der er omfattet af forbuddet i § 1.

Med hjemmel heri har justitsministeren udstedt bekendtgørelse nr. 257 af 18. marts 2010 om udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der trådte i kraft den 1. maj 2010, og som regulerer indførsel, erhvervelse, besiddelse, anvendelse og opbevaring af en række nærmere definerede stoffer og blandinger af disse stoffer i bestemte koncentrationer.

Bekendtgørelsens § 1, stk. 1, indeholder et forbud mod indførsel, erhvervelse, besiddelse og anvendelse af følgende stoffer og produkter:

- 1) Koncentreret hydrogenperoxid (H_2O_2) og kemiske produkter, der indeholder mere end 12 masseprocent hydrogenperoxid.
- 2) Koncentreret svovlsyre (H_2SO_4) og kemiske produkter, der indeholder mere end 50 masseprocent svovlsyre.
- 3) Koncentreret salpetersyre (HNO_3) og kemiske produkter, der indeholder mere end 30 masseprocent salpetersyre.
- 4) Ren nitromethan (CH_3NO_2) og kemiske produkter, der indeholder mere end 40 masseprocent nitromethan.
- 5) Salte af chlorat eller perchlorat (ClO_3^- eller ClO_4^-) og kemiske produkter med mere end 40 masseprocent chlorat eller perchlorat eller blandinger heraf.
- 6) Pulvere med en partikelstørrelse, der er mindre end 200 μm , af metallisk aluminium, magnesium, zink, titan, zirkonium, jern (Al, Mg, Zn, Ti, Zr, Fe) og blandinger eller legeringer heraf samt kemiske produkter, hvoraf sådant pulver udgør mere end 70 masseprocent.
- 7) Elementært svovl (S) og kemiske produkter, der indeholder mere end 85 masseprocent svovl.
- 8) Elementært phosphor (P) og kemiske produkter, der indeholder mere end 50 masseprocent elementært phosphor.

Forbuddet omfatter ikke pyrotekniske artikler, offentlige myndigheders handlinger og de pågældende dispositioner til erhvervsmæssige formål, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2.

Ifølge bekendtgørelsens § 2 kan politidirektøren i særlige tilfælde meddele dispensation fra forbuddet.

I praksis behandles ansøgninger om dispensationer i henhold til bekendtgørelsens § 2 blandt andet efter en vurdering af formålet, herunder hvorvidt det ønskede stof kan substitueres med et andet stof, der ikke er omfattet af reglerne, eller om en eventuel lavere koncentration af stoffet kan anvendes til det ønskede formål.

Det følger af bekendtgørelsens § 3, at stoffer, der er omfattet af bekendtgørelsen, alene må overdrages eller overlades til offentlige myndigheder, virksomheder, der kan sandsynliggøre, at stoffet skal indgå i virksomhedens drift eller produktion, transportvirksomheder, der skal levere til offentlige myndigheder og virksomheder, samt personer, der kan fremvise en dispensation.

Bekendtgørelsens § 4, stk. 1, indeholder en bestemmelse om, at stoffer, der

er omfattet af reglerne, skal opbevares forsvarligt og i et aflåst lokale eller skab, der er utilgængeligt for uvedkommende.

I medfør af bekendtgørelsens § 5 straffes overtrædelse af § 1, stk. 1, § 3 og § 4 med bøde.

3.2. Bekendtgørelse om begrænsning af salg af gødning der indeholder ammoniumnitrat

Med hjemmel i § 2, § 4 og § 13, stk. 2, i lov om gødning og jordforbedringsmidler m.v. har fødevareministeren udstedt bekendtgørelse nr. 863 af 27. august 2008 om begrænsning af salg af gødning, der indeholder ammoniumnitrat. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. september 2008.

Det følger af bekendtgørelsens § 1, at gødning, ren eller sammensat, der indeholder mere end 16 masseprocent kvælstof hydrørende fra ammoniumnitrat, kun må sælges til:

1) virksomheder, der er registrerede efter § 2 i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og efter den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, 2) og til andre virksomheder, der skal indberette, når de sælger eller afgiver handelsgødning, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, og den til enhver tid gældende bekendtgørelse om gødning og jordforbedringsmidler m.v., samt til

3) virksomheder m.v. registreret efter bekendtgørelsens § 3, der fastsætter, at virksomheder m.v., der har en årlig omsætning på mere end 20.000 kr. hydrørende fra erhvervsmæssigt vedligeholdelse af golfbaner, parker, haver, idrætsanlæg eller lignende, og som er registreret i Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), kan registreres i Plantedirektoratet.

Den i stk. 1 fastsatte grænse på 16 masseprocent kvælstof hydrørende fra ammoniumnitrat gælder også for enkeltkomponenter (granula) i mekaniske blandinger af gødninger.

Salg til andre end de i § 1 nævnte må ikke finde sted, jf. bekendtgørelsens § 2.

Bekendtgørelsens § 4 indebærer, at ændringer i virksomhedens aktiviteter, som har betydning for virksomhedens registrering, skal meddeles Plantedirektoratet. Plantedirektoratet kan afmelde en virksomhed, hvis det konsta-

teres, at virksomheden ikke længere opfylder betingelserne for at være registreret.

Plantedirektoratet fører kontrol med, at bestemmelserne i bekendtgørelsen overholdes, jf. bekendtgørelsens § 5.

I medfør af bekendtgørelsens § 6 straffes overtrædelse af § 1, § 2 og § 4 med bøde.

Bekendtgørelsen er udstedt på baggrund af de gældende EU-regler i REACH-forordningen, som med det foreliggende forslag til forordning om markedsføring og brug af sprængstofprækursorer vil blive opretholdt.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

4.1. Lovgivningsmæssige konsekvenser

En forordning er ifølge Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 288 almenlydigt bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hvert EU-medlemsland.

Forslaget forventes at have lovgivningsmæssige konsekvenser, da det bl.a. vil være nødvendigt at fastsætte nærmere regler om sanktioner for overtrædelse af forordningen, jf. forslagets artikel 8, ligesom der forventes at skulle fastsættes regler i tilknytning til den foreslåede indberetningspligt i forbindelse med mistænkelige transaktioner og tyveri. *Herudover vil der være behov for at foretage visse justeringer af de gældende danske regler, idet koncentrationsgrænserne i forordningens bilag I for visse stoffers vedkommende er fastsat lavere end de danske grænser.*

4.2. Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget må forventes at medføre et øget ressourceforbrug hos de relevante myndigheder i forbindelse med administration af reglerne, herunder i forbindelse med behandling af ansøgninger om dispensation/licens samt i forbindelse med undersøgelse af indberetninger om mistænkelige transaktioner. Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at opgøre de økonomiske konsekvenser forbundet hermed. Det bemærkes, at forslaget i sin foreliggende form giver mulighed for at opkræve brugerbetaling for udstedelse af licenser.

5. Høring

Kommissionens oprindelige forslag har været sendt i høring hos Affald Danmark, Agro Danmark, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akzo Nobel, Aldi Holding A/S, Alttox, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Batteriforeningen, Brancheforeningen for Forbrugerelektronik, Brancheforeningen for Lim og Fugemasser, Brancheforeningen for sæbe, parfume og teknisk/kemiske artikler, Chemtox, Coop Danmark, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Lak- og Farveindustri, Danmarks Motor Union, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Automobil Sports Union, Dansk Byggeri, Danske Malermestre, Danske Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Gartneri, Dansk Handel og Service, Dansk Competencecenter for Affald (DAKO-FA), Dansk Landbrug, Dansk Supermarked, Dansk Transport og Logistik, Dansk Varefakta Nævn, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, DHI, DI – Organisation for erhvervslivet, Forbrugerrådet, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Fyrværkerforeningen, Ingeniørforeningen i Danmark, Kommunekemi, Kongelig Dansk Aeroklub, Landbrugsrådet, Legetøjsfabrikanterne i Danmark, Lif (Lægemiddelindustriforeningen), Matas A/S, Modelflyvning Danmark, PET, Procesindustriens Arbejdsgiverforening, Rigspolitiet, Sun Chemical og Træ – Industri – Byg.

PET, Rigspolitiet og Foreningen af Kommunale Beredskabschefer har ingen bemærkninger til forslaget.

Forbrugerrådet har oplyst, at forslaget ligger uden for Rådets interesseområde, og at man derfor har undladt at forholde sig hertil.

***Modelflyvning Danmark** anfører, at nitromethan kan anvendes i sportslige sammenhænge. Modelflyvning Danmark udtaler, at et forbud mod at anvende brændstof med mere end 30 masseprocent nitromethan vil være skadeligt for EU-borgere, som dyrker modelflyvning på konkurrenceplan. En koncentrationsgrænse på 30 masseprocent vil derfor medføre et stort antal dispensationsansøgninger. På den baggrund anbefaler Modelflyvning Danmark, at den foreslåede koncentrationsgrænse for nitromethan hæves fra 30 masseprocent til 37 masseprocent.*

6. Nærhedsprincippet

Forslaget til forordning er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114.

Det er i forslaget anført om nærhedsprincippet, at målet med forordningsforslaget ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne hver for sig.

Det anføres i den forbindelse, at der findes regler på EU-niveau og nationalt niveau, men at disse regler enten ikke specifikt er fokuseret på sikkerhedsrisici, eller også er begrænset til at gælde i enkelte lande, men ikke hele EU. Dette indebærer, at prækursorer, der er underlagt kontrol i en medlemsstat, let kan købes i en anden, hvilket udover de sikkerhedsmæssige følger kan give anledning til konkurrenceforvridning.

Endvidere er det anført, at de seneste forsøg på terrorangreb har vist, at andre medlemsstater, end dem, der traditionelt har været mål for terror, kan blive ramt af angreb, samt at terrorangreb undertiden planlægges i en anden medlemsstat, end der hvor angrebet udføres.

På denne baggrund vurderes det, at en indsats på EU-niveau vil være et mere effektivt redskab til at opfylde formålene med forslaget.

Det er regeringens vurdering, at forslaget ikke er i strid med nærhedsprincippet. Regeringen kan i den forbindelse tilslutte sig betragtningerne i forslaget.

7. Andre landes kendte holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdninger til forslaget.

8. Foreløbig generel dansk holdning

Fra dansk side er man overordnet set positiv over for forslaget, *som på det foreliggende grundlag vurderes at ville bidrage til at styrke sikkerheden i EU.*

9. Europa-Parlamentet

9.1. Generelt

Forslaget til direktiv behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294), der indebærer, at forslaget skal behandles i Europa-Parlamentet.

Kommissionens forslag er blevet behandlet i Udvalg om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender (LIBE-udvalget), som har afholdt afstemning den 4. oktober 2011. LIBE-udvalget er generelt positivt indstillet over for Kommissionens oprindelige forslag, herunder forslaget om at salg af stoffer omfattet af bilag I alene skal kunne sælges til privatpersoner, som har den fornødne licens. LIBE-udvalget har dog fremsat en række ændringsforslag.

9.2. Nærmere om hovedindholdet i LIBE-udvalgets ændringsforslag

9.2.1. Udstedelse af licenser

Det foreslås, at der indsættes en forpligtelse for den økonomiske aktør til at kontakte den kompetente myndighed i situationer, hvor der er mistænke om, at en licens er forfalsket. Den økonomiske aktør er endvidere forpligtet til at afvise at sælge stoffet, hvis situationen vedbliver at være mistænkelig. Samtidig foreslås der indført en pligt for detailhandlen til at sikre, at de økonomiske aktører har den fornødne træning og er tilstrækkeligt informeret, ligesom de kompetente myndigheder skal sikre, at detailhandlen efterlever bestemmelsen.

Det foreslås endvidere, at Kommissionen – efter konsultation af det rådgivende ad hoc-udvalg – skal udarbejde EU-retningslinjer, som fastsætter betingelserne for udstedelse af licenser. Det foreslås samtidig, at medlemsstaterne skal fastsætte regler for udstedelse af licenser i overensstemmelse med disse EU-retningslinjer.

Det foreslås desuden, at hvert medlemsland udpeger en kompetent myndighed til udstedelse af licenser, som samtidigt skal være ansvarlig for implementering af handleplanen om forøgelse af den kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare sikkerhed.

Herudover foreslås det, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter den licensudstedende myndighed skal sikre overholdelse af de grundlæggende rettigheder, navnlig retten til ikke at blive forskelsbehandlet på baggrund af race, køn, religion, seksuel orientering og alder.

9.2.2. Indberetning af mistænkelige transaktioner mv.

Definitionen af "mistænkelige transaktioner" foreslås ændret, således at definitionen angiver en række karakteristika, som kan indikere, at transaktionen er mistænkelig. I tilknytning hertil foreslås der indsat en ny bestemmelse, hvorefter transaktioner i en række tilfælde skal anses som mis-

tænkelige, herunder hvis den ikke-erhvervsdrivende person ved købet ikke er villig til at dokumenter sin identitet og fremvise en licens.

Det foreslås, at det præciseres, at pligten til at foretage indberetninger gælder ved mistænkelige transaktioner, tyveri og ved bortkomst af stoffer på bilagene. Endvidere skal pligten til at foretage indberetninger ikke alene gælder ved væsentlige tyveri, men ved alle tyverier og bortkomst.

Det foreslås endvidere, at pligten til at indberette mistænkelige transaktioner lempes i forhold til Kommissionens forslag, således at den økonomiske aktør skal foretage indberetningen i god tid og i overensstemmelse med sin kapacitet, i stedet for at være forpligtet til at indberette "uden forsinkelse".

9.2.3. Databeskyttelse mv.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse, hvorefter det nationale kontaktpunkt er forpligtet til at opbevare information om indberetninger af mistænkelige transaktioner i overensstemmelse med nærmere angivne databeskyttelsesregler, og alene er berettiget til at videregive denne information til en anden myndighed i forbindelse med efterforskning af terror eller anden kriminel anvendelse af eksplosivstoffer.

I tilknytning hertil foreslås der en række ændringer i bestemmelsen om databeskyttelse, herunder bl.a. om at der skal udstedes retningslinjer, der sikrer datasikkerhed mv.

9.2.5. Andre ændringer

Det foreslås, at den kompetente nationale myndighed skal foretage passende og regelmæssige inspektioner for at sikre, at landmænds brug er ammonium nitrat er lovlig, og at landmandens tilladelse til at erhverve ammonium nitrat ikke anvendes til at dække over ulovlige transaktioner eller aktiviteter.

Det foreslås endvidere, at der foretages ændringer i bestemmelserne vedrørende delegerede retsakter, således at bestemmelserne bringes på linje med den seneste fælles forståelse mellem institutionerne.

Det foreslås desuden, at forordningen skal revideres 4 år efter ikrafttræden.

10. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde

Sagen har været sendt i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde *forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. november 2010.*

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg

Forslaget tillige med et grundnotat herom er tidligere oversendt til Folketingets Europaudvalg og Retsudvalget. Endvidere blev et samlenotat oversendt til udvalgene forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8-9. november 2010.